

Олена Грогуль,

аспірантка Рівненського державного гуманітарного університету

ВЕБ-САЙТИ ОУНБ ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Стаття присвячена аналізу веб-сайтів обласних універсальних наукових бібліотек України. Висвітлюються особливості інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек при створенні та наповненні веб-сайту. Аналізується зміст веб-сайтів ОУНБ як результат інформаційно-аналітичної діяльності бібліотеки і засіб інформаційного обслуговування її користувачів.

Ключові слова: інформаційно-аналітична діяльність бібліотеки, веб-сайт бібліотеки, інформаційні продукти, інформаційне обслуговування.

В умовах глобалізації суспільства відбулися істотні зміни всієї інформаційної сфери зі становленням якісно нового рівня інформаційного середовища соціуму й усіх його складових. Не стала винятком і сучасна бібліотека, у якій відбулися значні зміни як в організації, так і в технологіях діяльності, а також забезпечення інформаційних потреб та доступу користувачів до інформаційних ресурсів. Адже на сьогодні бібліотека займається не лише збиранням і зберіганням інформаційної продукції, а й створює її шляхом інформаційно-аналітичної діяльності (далі – ІАД). Бібліотеки перетворюються зі звичайних для нас організацій, що зберігають опубліковані документи й організують їх використання, в електронні інформаційні центри, які функціонують у мережі Інтернет.

За останнє десятиліття дедалі більшого розмаху набирають дослідження ІАД бібліотек як творення нового знання для забезпечення інформаційних потреб користувачів різних соціальних сфер і галузей діяльності. Ці питання досліджували такі провідні науковці, як Н. Сляднева [8], О. Кобелев [5], В. Горовий [3], В. Пальчук [7] та ін.

Аналізу діяльності веб-сайтів бібліотек та їх ролі в науково-інформаційному просторі України присвячені праці Ю. Артемова, О. Непляхи, Ж. Левченко [1], Н. Волян [2] та ін. Питання змісту, концепції побудови та інформаційного наповнення веб-сайту бібліотеки досліджували Л. Філіпова [10], Д. Соловяненко [9], Г. Нежурбіда [6] та ін.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених процесу створення, наповнення та функціонування веб-сайтів бібліотек, а також структурному аналізу діяльності веб-сайтів як українських, так і провідних бібліотек світу, досі не був проведений аналіз усіх веб-сайтів обласних універсальних наукових бібліотек України (далі – ОУНБ), тим паче з точки зору ІАД бібліотек при створенні власних веб-сайтів.

Метою статті є аналіз веб-сайтів ОУНБ України як продукту їх інформаційно-аналітичної діяльності.

Створення веб-сайтів дає виняткову можливість бібліотекам розширювати свою діяльність, охоплюючи дедалі більшу кількість користувачів, а також презентувати свою організацію, створюючи їй позитивний імідж. Сьогодні веб-сайт є важливою складовою інформаційного комплексу бібліотеки. Це віртуальне представництво бібліотеки, що доступне 24 години на добу з будь-якого місця в будь-який день. Практика створення веб-сайтів різних організацій дає змогу сформулювати ряд загальних вимог, яким повинні відповідати і веб-сайти бібліотек [4].

Під час дослідження нами було проаналізовано 23 веб-сайти ОУНБ України та один Кримської республіканської універсальної наукової бібліотеки станом на 1 липня 2011 р.

Одними з перших представили на розгляд широкому загалу власні веб-сайти Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва (створений у 1998 р.) та Кіровоградська ОУНБ ім. Д. І. Чижевського (1999 р.). Масово почали з'являтися веб-сайти ОУНБ з 2001 р., і на сьогодні ми маємо можливість переглядати веб-сайти та спостерігати за діяльністю всіх ОУНБ України.

Оформлення веб-сайтів ОУНБ загалом відповідає вимогам. Оригінальністю відзначилися Миколаївська та Закарпатська ОУНБ, оскільки запропонували незвичайний зовнішній вигляд головної сторінки веб-сайту.

Двадцять п'ять відсотків ОУНБ дають змогу на головній сторінці веб-сайту зареєструватися та стати користувачем бібліотеки. Зазначимо, що це не є обов'язковою умовою для отримання необхідної інформації та відвідування веб-сайту. Проте є розділи, які вимагають реєстрації, наприклад віртуальні довідки, форуми, електронні розсилки тощо.

Зміст усіх веб-сайтів, крім Кримської республіканської універсальної наукової бібліотеки ім. І. Я. Франка, створений українською мовою. Проте виникають і такі нюанси, як на веб-сайті Запорізької ОУНБ ім. О. М. Горького, де веб-сайт створений українською мовою, а наповнюється як українською, так і російською. Відвідувачі сайту можуть спостерігати це на головній сторінці та в розділі «Фото клуб "6-й

етаж'», що є неправильно, оскільки це – державна бібліотека і такий підхід незрозумілий для пересічних відвідувачів сайту.

У 25 % веб-сайтів ОУНБ представлена можливість перегляду сторінки іноземними мовами, зокрема англійською та російською. Дніпропетровська ОУНБ представляє аналоги веб-сайту російською, англійською, німецькою, французькою, іспанською, польською мовами. Таке рішення розширює горизонти впливу бібліотеки, сприяє залученню більшої кількості користувачів та поширенню інформації про бібліотеку за кордоном.

В основному бібліотеки впоралися на «відмінно» із завданням створення позитивного іміджу бібліотеки, а також популяризації інформації про її існування та діяльність. Головні сторінки сайтів бібліотек – це добре розроблені ієрархічні системи розділів та підрозділів, що різняться між собою лише розташуванням, способом розкриття підрозділів та назвами розділів.

Кожна бібліотека прагне представити на огляд користувачам цікаві новини, повідомити про інформаційну діяльність власної установи. Це важливий аспект ІАД бібліотеки, оскільки пов'язаний не лише з інформуванням про її діяльність, а й залученням користувачів чи відвідувачів як на веб-сайт, так і безпосередньо в бібліотеку. Також це невід'ємна частина створення власного позитивного іміджу, так звана PR-кампанія щодо просування на інформаційний ринок власних послуг та інформаційно-аналітичної продукції.

Для вирішення проблеми з якомога швидшим пошуком потрібної інформації 50 % веб-сайтів ОУНБ розміщують на головній сторінці пошукове віконечко для пошуку веб-сайтам, а 17 % додатково дають можливість пошуку в мережі Інтернет. Кіровоградська ОУНБ на веб-сайті дає можливість пошуку не тільки власним сайтам, але й сайтами інших українських бібліотек та в мережі Інтернет. Миколаївська й Чернівецька ОУНБ пропонують пошук сайтом та в мережі Інтернет, проте на веб-сайті Чернівецької ОУНБ на сьогодні неможливо, з певних причин, здійснити пошук сайтам. Більш розширені пошукові віконечка подають на допомогу користувачам Полтавська ОУНБ, яка надає пошукові віконечка для пошуку сайтом, в електронному каталозі, за періодичними виданнями Полтавщини, та Хмельницька ОУНБ, яка надає можливість безпосередньо, із власного сайту, перейти на пошукові системи Meta, Google, Рамблер та ін.

Лише 41,6 % веб-сайтів ОУНБ України пропонують на допомогу користувачам послугу «Карта сайту», а розкривають розділи та рубрики автоматично при наведенні курсора миші на той чи інший

розділ. Тому на деяких інформаційно насичених веб-сайтах (що звісно дуже добре) інколи важко віднайти потрібну інформацію.

Інформування про події, що заплановані в бібліотеці, відбувається, як правило, на головній сторінці веб-сайту, в анонсах подій, а також у започаткованих та активно діючих проектах, наприклад: «Читацькі об'єднання», Міжнародний фонд «Відродження», «Виставки та презентації» та ін. Такі заходи допомагають розширювати співпрацю бібліотеки з користувачами, залучати потенційних користувачів та налагоджувати плідні, дружні стосунки з науковцями, літераторами, митцями як свого регіону, так і з усієї України.

Наприклад, Полтавська ОУНБ на веб-сайті в рубриці «Новини» створила підрубрику «Творчі зустрічі». Зокрема, 14 липня 2011 р. працівники бібліотеки запрошували на творчу зустріч із сучасним українським письменником, головою Національної спілки письменників України В. Яворівським. У Донецькій ОУНБ 15–17 червня 2011 р. відбулася конференція письменників-фантастів «Чумацький Шлях», у якій брали участь відомі письменники з Києва, Харкова, Луганська, Донецька. Запрошень на такі заходи доволі багато на веб-сайтах ОУНБ України. Пропонується також відвідати різноманітні художні, книжкові та рукодільні виставки місцевих митців. Відвідувачам веб-сайтів потрібно лише ознайомитися з річним планом бібліотеки та спостерігати за анонсами подій в її діяльності.

Кожний такий проект надає безліч можливостей для творчої молоді, для інтелектуального розвитку суспільства та утворює нові напрями в ІАД бібліотек та інформаційному обслуговуванні користувачів.

Одним з напрямів інформаційної діяльності бібліотеки з наповнення сайту є представлення власної ІАД та надання доступу до її продуктів. Для того щоб підкреслити власну індивідуальність, кожна бібліотека намагається демонструвати свої ідеї, доробки, наукові досягнення, щоб допомагати як колегам, так і користувачам бібліотеки. Усі ці надбання можна впевнено назвати «інформаційними ресурсами бібліотеки». Часто саме так називаються відповідні розділи на веб-сайтах.

У цей розділ вміщують власні видання (календарі, бібліографічні посібники, журнали та ін.) та публікації про діяльність бібліотеки, зведені каталоги періодичних видань, електронні каталоги та картотеки, рідкісні та цінні видання як краю, так і України в цілому, власні методичні розробки.

Величезний обсяг ІАД бібліотек припадає на створення та наповнення електронних каталогів та картотек, повнотекстових баз даних, представлення та оновлення зведених каталогів, змісту періодичних

видань, підготовку віртуальних виставок. Це досить клопітка праця, адже вимагає великих трудових та інтелектуальних затрат для пошуку та відбору необхідної інформації, оцифрування матеріалів та гідного представлення на огляд широкому загалу відвідувачів сайту.

Близько 79 % ОУНБ виставили на сайті електронні каталоги (далі – ЕК). На веб-сайті Одеської ОУНБ ім. М. Грушевського ЕК представлений, проте не працює. Лише 12,5 % веб-сайтів надають доступ до зведених ЕК. 96 % веб-сайтів виставляють на огляд користувачам бібліографічні бази даних, проте в більшості випадків це лише методичні та бібліографічні матеріали, рекомендаційні списки літератури тощо.

Під час аналізу було виявлено, що 29 % ОУНБ створюють на веб-сайтах повнотекстові бази даних. Зокрема, Херсонська ОУНБ представляє розділ «Електронна бібліотека», проте розділ наповнений не повнотекстовими документами, а посиланнями на інші українські веб-сайти, які містять ту чи іншу літературу. Зауважимо, що розділ побудований доволі логічно, містить підрозділи, які всебічно наповнені науковою, довідковою та художньою літературою. Посилання на інтернет-джерела працюють без проблем і надають цікаву та корисну літературу. Отже, хоча це не є власна «Електронна бібліотека», працівниками Херсонської ОУНБ виконано величезний обсяг ІАД, що розширило доступ до інформації для користувачів, адже кожний підрозділ містить масу корисної інформації.

Майже 77 % веб-сайтів акцентують увагу користувачів на віртуальних виставках рідкісних та нових книг, картин та інших тематичних добірок. Віртуальні виставки представлені рядом тематичних рубрик. Обов'язковим атрибутом кожної тематичної виставки є короткі відомості про особу чи подію, яка представлена на виставці, також додаються бібліографічні списки літератури та світлини. Якщо бібліотека представляє виставку книг, то, крім бібліографічних описів, подаються анотації до книг та зображення титульних сторінок. Інколи, крім текстових довідок, з усіма перерахованими атрибутами, бібліотеки виставляють відеоролики презентації, події.

Донецька, Житомирська, Кіровоградська, Рівненська, Тернопільська та Полтавська ОУНБ зуміли цікаво та інформативно представити на веб-сайтах розділи «Віртуальна виставка». Крім тематичних анотованих списків літератури тут подано зображення палітурок книг, а також фото, які відображають певну тему, створені списки посилань на інтернет-джерела. Особливою рисою веб-сайту Кіровоградської ОУНБ є розділи «Книжкові виставки» та «Віртуальна виставка (медіа-проекти)». Розділ «Книжкові виставки» надає користувачам сайту перелік тем, які

супроводжуються анотованими списками літератури з зображеннями титульних сторінок книг. А розділ «Віртуальна виставка (медіа-проекти)» представлений як інформацією про ту чи іншу подію, так і можливістю переглянути відеоролики, фотовиставки робіт тощо.

Однією з важливих послуг веб-сайтів бібліотек є служба «Віртуальна довідка», яка представлена у 87,7 % веб-сайтів ОУНБ. Інші 12,5 % веб-сайтів бібліотек не мають такої послуги. Варто зазначити, що віртуальні довідки виконуються в режимі онлайн провідними бібліографами бібліотек. Надання довідок – це надзвичайно великий обсяг ІАД бібліографів.

Актуальним для ОУНБ є розділ, що подає інформацію про край (область), його видатних діячів та місця, краєзнавчу літературу. Важливими та пізнавальними елементами цього розділу є, крім ґрунтовних розповідей, додаткові відомості у вигляді світлин, посилок на автобіографічні дані та анотовані списки літератури. Значна частина веб-сайтів ОУНБ представляють повнотекстові документи рідкісної та краєзнавчої літератури, проте певна частина сайтів надають перевагу анотованим спискам літератури. Цікаві збірки краєзнавчої та рідкісної літератури представлені на веб-сайтах Вінницької, Закарпатської, Кіровоградської ОУНБ. Оглянути документи можна за допомогою розділів та підрозділів «Електронні книги», «Електронна бібліотека». Деякі книги потребують для відкриття спеціальних програм, а деякі відкриваються без проблем. Таким чином, користувачі мають можливість переглянути унікальну літературу XV–XX ст.

Проблему зворотного зв'язку користувачів з бібліотеками вирішило 33 % веб-сайтів бібліотек, створивши «Гостьову книгу». Цей розділ сайту призначений для того, щоб відвідувачі мали можливість залишити свої побажання, прохання чи вказати на недоліки в роботі. Поки що лише три бібліотеки, а саме: Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська ОУНБ – створили на сайті послугу «Форум», на якому можна спілкуватися з колегами, працівниками бібліотеки та просто користувачами бібліотеки на різні теми.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що переважна більшість ОУНБ намагаються всебічно наповнити власні веб-сайти корисною та цікавою інформацією, інформативними виставками, пізнавальними заходами та представити власну інформаційно-аналітичну продукцію. Більшість створених веб-сайтів ОУНБ працюють на високому рівні, щодня оновлюючи інформацію, доповнюють сайти новими розділами та послугами. Проте, крім позитиву, є і деякі недоліки. Такі, наприклад, як відсутність інформації у створеному розділі, недоступність розділів, низький рівень наповнення розділів інформацією та ряд інших істотних проблем.

Є і недостатньо розвинуті та наповнені веб-сайти. Зокрема, веб-сайт Львівської ОУНБ, хоча й створений ще у 2005 р., не має повноцінної ієрархічної структури головного меню. На сайті важко віднайти потрібну інформацію, тому що відсутня карта сайту, а головне меню не розкривається на підрубрики. Щоб знайти ту чи іншу інформацію, потрібно переглянути майже всі рубрики та дрібні підрубрики. У таких розділах, як «Бібліотечні фонди», «Власні видання», «Заходи» інформація відсутня. На головній сторінці відсутні новини про інформаційну діяльність бібліотеки. Структура бібліотеки представлена лише двома відділами («Сектор інформації з питань культури і мистецтва» і «Науково-бібліографічний відділ»), де подаються короткі відомості про їх діяльність. Відсутня така вкрай важлива для користувачів послуга і одночасно частина ІАД працівників бібліотеки, як «Віртуальна бібліографічна довідка».

Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського створений рейтинг веб-сайтів бібліотек України (станом на січень 2011 р.). Аналізатор сайтів CY-PR.com – це автоматизована система її комплексної оцінки на основі низки показників, серед яких Google PageRank та «Яндекс тІЦ». Максимальне значення цитування PageRank – 10. Відповідно до проведеного дослідження найвищий рейтинг з індексом «7» має Донецька ОУНБ імені Н. К. Крупської. Друге місце, з індексом «6», поділили між собою Луганська ОУНБ імені О. М. Горького та Кримська республіканська універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка. Третє місце, з індексом «5», посіли Кіровоградська, Херсонська, Харківська, Дніпропетровська, Закарпатська, Черкаська, Хмельницька, Івано-Франківська, Тернопільська, Вінницька, Волинська, Миколаївська ОУНБ. Найнищий рейтинг з індексом «0» має Чернівецька ОУНБ ім. М. Івасюка.

Створення веб-сайту можна вважати важливим результатом ІАД бібліотеки. Проведений аналіз змісту веб-сайтів ОУНБ України дає можливість вказати на позитивні та негативні сторони у створенні веб-сайтів бібліотек, а також привернути до них увагу всіх бібліотек, а особливо тих, які тільки починають власні розробки.

Пропонуємо кілька порад щодо шляхів удосконалення веб-сайтів бібліотек:

1. Створювати головне меню, яке автоматично розгортається при наведенні курсора миші, а також додатково й обов'язково надавати «Карту сайту». «Карта сайту» має стати важливим показником авторитетності установи та безпосереднім помічником користувачів для орієнтації в структурі веб-сайту, оскільки вона здатна спростити користування, пошук необхідної інформації та розкрити всю ієрархію розділів веб-сайту. «Карта сайту» не лише допоможе в пошуку необхідної

інформації, а й продемонструє інформаційне наповнення веб-сайту загалом та кожного розділу зокрема.

2. Наповнювати розділ «Про бібліотеку» докладною інформацією (обов'язково вказувати дати) про створення бібліотеки, інформаційних центрів, власне веб-сайту, про діяльність бібліотеки і т. п. Якомога частіше поновлювати інформацію в розділі та інформувати користувачів про події, які відбуваються в житті бібліотеки. Часто ця інформація потрібна при різноманітних дослідженнях як науковців, так і студентів.

3. Виокремити на веб-сайті розділи «Власна інформаційна діяльність» або «Інформаційні ресурси бібліотеки» та «Наш регіон» або «Краєзнавство». У розділі «Інформаційні ресурси бібліотеки» відобразити бібліографічні покажчики, методичні матеріали, власні видання, електронні каталоги та картотеки, пропонувані послуги, віртуальні виставки та іншу інформацію, яка створюється завдяки ІАД працівників бібліотеки. Яскравим прикладом такого способу групування інформації є розділ «Ресурси ДОУНБ» на веб-сайті Дніпропетровської ОУНБ.

У розділі «Краєзнавство» повинна акумулюватися інформація про культурний, економічний, політичний та освітній стан краю; повні тексти рідкісних видань та сучасної літератури про край; інформація про публікації місцевих діячів та місцевих видавництв. Також розділ має містити інформацію про важливі події, що відбуваються в регіоні. Обов'язково створити невелику відеопрезентацію бібліотеки. Зацікавлювати користувачів веб-сайту та потенційних гостей міста презентацією визначних місць краю, інформацією про виставки, презентації, конференції.

4. Демонструвати власні продукти ІАД через надання довідок, тобто за допомогою послуги «Віртуальна довідка». Адже сьогодні недостатньо забезпечення інформаційних запитів користувачів лише через довідково-бібліографічне обслуговування безпосередньо в межах бібліотеки, оскільки зі збільшенням потоків інформації підвищуються вимоги до якості, швидкості, релевантності та повноти задоволення інформаційних запитів користувачів.

5. Створити та наповнити розділ з повними текстами літератури (так звану «електронну бібліотеку»). У цей розділ включити художню, наукову, довідкову, бібліографічну та інші види літератури, а також періодичні видання. На найпопулярніші періодичні видання України, за умови існування їх веб-сайтів у мережі Інтернет, можна подати діючі гіперпосилання на електронні джерела.

6. Розширити власні послуги за рахунок пошукових віконечок, які надають можливість пошуку на веб-серверах пошукових систем світу, в електронних каталогах і картотеках бібліотек України. Підтримати

та втілити в життя нещодавно введenu послугу «Електронна доставка документів». Такий тип послуги сьогодні надають Дніпропетровська державна ОУНБ, Донецька державна ОУНБ ім. Н. К. Крупської, Житомирська ОУНБ ім. О. Ольжича, Запорізька ОУНБ ім. О. М. Горького, Луганська державна ОУНБ ім. О. М. Горького та Тернопільська ОУНБ. Це унікальна можливість та інноваційний прорив в інформаційному обслуговуванні користувачів, адже їм уже не обов'язково безпосередньо відвідувати бібліотеку, іноді їхати в інше місто, щоб отримати необхідну літературу.

7. Створити можливість зворотного зв'язку користувачів з працівниками бібліотеки. Таким чином, бібліотека буде працювати безпосередньо на потенційного користувача, знаючи його побажання, пропозиції, зауваження.

8. Важливим для забезпечення успіху веб-сайту є періодичний моніторинг для визначення ступеня використання інформаційних ресурсів бібліотеки. Можна дізнатися, яка кількість користувачів відвідує веб-сайт та яка інформація їх найбільше цікавить.

9. Наповнювати веб-сайт бібліотеки відповідно до визначених пріоритетів. Комплектування бібліотеки та моделювання веб-сайту не обов'язково повинні відбуватися ідентично один до одного, оскільки бібліотека комплектує свій фонд відповідно до потреб та певних соціально-культурних умов, у яких вона перебуває, а веб-сайт призначений не тільки інформувати про інформаційні ресурси, на які багата бібліотека, а й надавати додаткову інформацію користувачам (наприклад, у вигляді посилань на інші наукові бібліотеки чи бібліографічних довідок з посиланнями на інтернет-джерела).

Підсумовуючи, можна з упевненістю сказати, що комплекс дій, спрямованих на створення, інформаційне наповнення та постійне підтримання й оновлення інформаційного наповнення змісту веб-сайту, становить істотну частину ІАД бібліотек. Створення такого об'ємного, усебічно розвинутого інформаційно-аналітичного продукту, як веб-сайт бібліотеки, потребує не лише бажання, а й здійснення великого обсягу роботи, починаючи від збирання необхідної, цінної та важливої інформації, до її аналізу, відбору, групування та, як кінцевого результату, гідного представлення на розгляд широкому загалу користувачів. У роботі з веб-сайтом потрібно постійно шукати дедалі новішу інформацію, поновлювати розділи, шукати цікаві ідеї та вміло, успішно втілювати їх у життя. Адже створення веб-сайту – це не одноразова кампанія, а постійна клопітка, інформаційно насичена праця.

Список використаних джерел

1. *Артемов Ю.* Роль і місце веб-порталу в діяльності наукової бібліотеки / Ю. Артемов, О. Непляха, Ж. Шевченко // Бібл. форум України. – 2006. – № 2. – С. 19–21.
2. *Волян Н.* Веб-сайт – складова інформаційних ресурсів бібліотеки / Н. Волян // Пріоритети діяльності РДОБ : зб. ст. з досвіду роботи / Рівнен. держ. обл. б-ка. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – С. 58–62.
3. *Горовий В.* Процес вдосконалення бібліотечного обслуговування користувачів у контексті впровадження електронних технологій / В. Горовий // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – К. : НБУВ, 2002. – Вип. 8. – С. 7–13.
4. *Грогуль О. М.* Вимоги до бібліотечних веб-сайтів / О.М. Грогуль // Наукові дослідження молоді : матеріали III Звіт. наук.-практ. конф. / Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – Рівне ; Дубно, 2011. – С. 195–197.
5. *Кобелев О.* Інформаційно-аналітична діяльність бібліотек як соціокомунікаційний феномен / О. Кобелев // Вісн. Кн. палати. – 2009. – № 10. – С. 22–25.
6. *Нежурбіда Г. Г.* Веб-сайти медичних бібліотек України: основні концепції побудови та тенденції розвитку [Електронний ресурс] / Г. Г. Нежурбіда. – Режим доступу: http://library.gov.ua/html/pok_pr/12/77.doc. – Назва з екрана.
7. *Пальчук В.* Інформаційно-аналітична структура сучасної бібліотеки / В. Пальчук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – К. : НБУВ, 2009. – Вип. 25. – С. 116–124.
8. *Сляднева Н.* Информационно-аналитическая деятельность: проблемы и перспективы / Н. Сляднева // Информ. ресурсы России. – 2001. – № 2. – С. 14–21.
9. *Соловяненко Д.* Структурний аналіз українського бібліотечного веб-сегмента мережі Інтернет / Д. Соловяненко // Бібл. вісн. – 2005. – № 3. – С. 26–37.
10. *Філіпова Л.* Питання змісту бібліотечних веб-сайтів в Інтернеті / Л. Філіпова // Бібл. планета. – 2001. – № 3. – С. 12–15.